

Choice of Poems for Gaelscoileanna

Rang 1

Ní Dhearna Mamaí Pháidín

Ní dhearna Mamaí Pháidín
Tóirtín úll don tae,
Mar chuala sí ó Áine
Gur mharaigh Páidín gé.

'Go deimhin', arsa Páidín,
'Níor mharaigh mise gé,
Ach phrioc an gandal dána mé
Is bhuail mé é!

Frogannaí Beaga Glasa

Frogannaí beaga glasa,
Frogannaí beaga buí;
Frogannaí beaga glasa,
is Mamaí Frog ina suí;
Daidí Frog ina sheasamh,
Is maide ina lámh,
Ag taispeáint do na frogannaí,
Cén dóigh le snámh!

Rang 2

An Fhearthainn

Tá an fhearthainn ag titim
Ag titim go trom
Ag titim go trom
Anuas ar mo cheann
Ní maith liom an fhearthainn
Mar fliuchann sí mé
Agus caithfidh mé fanacht istigh
'Rith an lae

Canann an Mactíre

Le hÁine Ní Ghlinn

Rachaidh mé ag siúl sa choill
Ag siúl sa choill
Ag siúl sa choill
Rachaidh mé ag siúl sa choill ag lorg mo
bhriceasta

B'aoibhinn liomsa muicín beag
Muicín beag
Muicín beag
B'aoibhinn liomsa muicín beag mar
dhinnéar nó briceasta
Cé hé sin ag siúl sa choill?
Ag siúl sa choill
Ag siúl sa choill
Cé hé sin ag siúl sa choill? Sin é mo
bhriceasta

Rang 3

Ag Siopadóireacht

"Gabh siar go dtí a' siopa dom",
A dúirt mo mhamaí liom.
"Fá choinne pionta bainne
Agus builín d'arán donn,
Próca beag de chaife
Agus bosca de mhálaí tae,
Ó agus faigh na brioscaí céanna dom
A fuair tú dom inné".

An Abhainn

Éist le glór na habhann
Ag rince tríd an ghleann
Ritheann sí go haerach
Le gáire is le greann.

Léimeann sí thar chlocha
Isteach faoin droichead buí,
Ritheann sí amach arís
Go tapa ar a slí

Tugann sí deoch uisce
Don chapall is don bhó,
Ag rith gan stad gan staonadh
Go dtí an fharraige mhór.

Slaitín Draíochta

Le hÁine Ní Ghlinn

Tá slaitín draíochta agamsa
Déanaim spéir
Déanaim teach
Tá slaitín draíochta agamsa
Déanaim grian is gealach

Déanaim crainn agus réaltaí
Déanaim oíche
Déanaim lá
Le mo shlaitín draíochta gleoite
Déanaim tonntracha is trá

Déanaim raicéad leadóige
Déanaim liathróid's bróga peile
Ansin téann mo shlatín beag I dtaisce
isteach im mhála scoile
leis na pinn luaidhe eile

Rang 4

Scéal na Muice

Le hÁine Ní Ghlinn

Thóg mé teach beag tuí
Bhí mé istigh ann i mo luí
Nuair a chuala mé an glór -
Glór an-gharbh
Glór ollmhór

Lig isteach mé
Lig isteach mé
A chara mo chroí
Nó séidfídh mé is
Leagfaidh mé do theach beag tuí

Ní haon chara é sin
Is mactíre é! Ó bhó!
Cad chuige nár fhan mise
Sa bhaile
Le mo Mhamá sa chró?

Coinín

Le E. Ó Tuathail

Bhí coinín donn ag súgradh
Ar maidin sa mhóinéar,
Ag preabadh 's ag casadh
'S ag scinneadh tríd an bhféar.

Cluasa buí in airde
Eireaball bán ar crith,
Ach d'imigh sé as amharc
Gan fáth gan cúis ar bith.

An Spásaire

Ba mhaith liom dul don ghealach
Lá éigin, tar éis dinnéir.
Tiománfaidh mé mo spáslong
Suas amach faoin spéir.

Fuair mé culaith spásaire,
Um Nollaig ó m'aintín.
Beidh an chulaith nua sin ormsa,
Is mo chóta mór báistí.

Nuair a shroichfimid an ghealach
Beidh picnic againn ann.
Beimid ansin ag ithe linn
Is ag breathnú ar an domhan.

Ní rachaidh mé rófhada ón long,
Ar eagla dul ar strae,
Ach baileoidh mé roinnt clocha
Sula suífidh mé chun tae.

Fillfimid sa spáslong,
Go díreach tar éis an tae,
Mar ní mór dom bheith sa bhaile,
I mo leaba, roimh a naoi.
Le solas na gealaí.

Rang 5

An Seilide

Chaill mé mo theachín
Arsa an seilide bocht
Chaill mé mo theachín
Is é a bhí go docht

Nuair a dhúisigh mé ar maidin
Bhí mé fuar gan é
D'amharc mé i ngach áit
Ar dheis is ar chlé

Cé thóg mo theachín?
Arsa an seilide nocht
Cé thóg mo theachín?
Cé air a bhfuil an locht?

Codail go Sámh

Codail go sámh
A ghrá gheal mo chroí.
Beidh an oíche chugainn láithreach
Is an ghrian ina luí.

Codail go lá,
Mo stóirín geal féin.
Tá an londubh gan cheol
Is níl spideog sa spéir.

Codail go ciúin,
Mo mhuirnín beag féin.
Tá na réaltóga bána
Go hard, geal sa spéir.

Codail go sámh,
A ghrá gheal mo chroí.
Beidh an oíche chugainn láithreach
Is an ghrian ina luí

Brionglóid an tSeilide

Le hÁine Ní Ghlinn

Tá mé mór
Breathnaím isteach I súile an tsioráif
Scanraíonn mo scáil féin mé
Táimse mór

Tá mé scanrúil
Teitheann an leon uaim nuair a
Chloiseann sé mo ghlór ollmhór
Táimse scanrúil

Tá mé gasta
Faoi mo shliogán mór tá trófaithe is
boinn is
Corn Rásaíochta an Domhain
Tá me gasta

Is mise an Seilide Mór
An créatúr is mó, is gasta,
Is scanrúla ar domhan
Rithigí uaim

Rang 6

Paitsín

Le Lionard Ó hAnnaidh

Ó, tá mo chroí bhriste
Faoi scamall is brón
Mar chaill mé mo mhadadh
Amuigh ar an ród.

Níor mhadadh go dtí é,
É beag agus deas,
Ba chuma leis báisteach,
Nó sneachta nó teas.

Bhí cion aige ormsa
Is grá agam dó.
Ní raibh madadh chomh breá leis
Ag aon duine beo.

Ach, d'fhan sé sa tsráid, lá,
Nuair a rith mé isteach,
Is ní fhaca mé Paitsín
Ón lá sin amach.

Ó, thabharfainn aon airgead,
Idir gheal agus bhuí,
Don duine a gheobhadh dom
Paitsín mo chroí.

Brionglóid an Leoin

Le hÁine Ní Ghlinn

Siúlaim tré ghairdín na ndaoine
Feicim coileáinín fir á thochas féin
Seandúine liath ag siúl suas agus síos
ina chás

Déanann cailín damhsa dom
Caithim briosca chuici
Caochann sí súil orm
Tugaim bualadh lapa di
Sula mbuailim isteach sa bhialann
Áit a bhfaighim béile blásta
Sceallóga is méara linbh -
Béile a shásódh rí

Cúl an Tí

Tá Tír na n-Óg ar chúl an tí,
Tír álainn trína chéile,
Lucht ceithre chos ag siúl na slí
Gan bróga orthu ná léine,
Gan Béarla acu ná Gaeilge.

Ach fásann clóca ar gach droim
Sa tír seo trína chéile,
Is labhartar teanga ar chúl an tí
Nár thuig aon fhear ach Aesop,
Is tá sé siúd sa chré anois.

Tá cearca ann is ál sicín,
Is lacha righin mhothaolach,
Is gadhar mór dubh mar namhaid sa tír
Ag drannadh le gach éinne,
Is cat ag crú na gréine.

Sa chúinne thiar tá banc dramhaíl'
Is iontaisí an tsaoil ann,
Coinnleoir, búclaí, seanhata tuí,
Is trumpa balbh néata,
Is citeal bán mar ghé ann.

Is ann a thagann tincéirí
Go naofa, trína chéile,
Tá gaol acu le cúl an tí,
Is bíd ag iarraidh déirce
Ar chúl gach tí in Éirinn.

Ba mhaith liom bheith ar chúl an tí
Sa doircheacht go déanach
Go bhfeicfinn ann ar chuairt gealaí
An t-ollaimhín sin Aesop
Is é ina phúca léannta.

Rang 7

Abhainn ag Caint
le Peadar Ó hAnnracháin

Sruthán beag mé, sruthán beag mé,
Ó thaobh an chnoic a thagaim;
Is bím ag léimnigh is ag rith
Is am ar bith ní stadaim.

Tháinig fir is d'imigh fir
Is tiocfaidh fir is imeoidh;
Ach bhíos ag rith is tá mé ag rith
Is beidh mé ag rith i gcónaí.

Aoibhinn liomsa bheith ag rith
Ag gluaiseacht liom go sásta;
An t-uisce agam á thabhairt don mhuir
Le fillleadh arís mar bháisteach.

Éisitigí liom ag canadh poirt
Éistigí liom, a pháistí;
Éistigí liom ag canadh poirt
Is mé ag rith le fána.

Tháinig fir is d'imigh fir
Is tiocfaidh fir is imeoidh
Ach bhíos ag rith is táim ag rith
Is bead ag rith i gcónaí.

Rialacha Nua
Le hÁine Ní Ghlinn

Is mise an príomhoide nua
Druidigí bhur leabhair

Tá Bean Uí Bhriain san ospidéal
Í imithe glan as a meabhair

Beidh rialacha nua I bhfeidhm anois -
Cuid acu giota beag éagsúil
Níl cead aon leabhar a oscailt
Mura bhfuil sé iontach spéisiúil

Amach anseo ní bheidh againn
Ach cluichí, spórt is spraoi
Mairfidh am loin dhá uair a chloig
Agus ina dhiaidh sin rachamid a luí

Anois osclaígí na boscaí lóin
Cad é seo a fheicim? Arán?
Tá deireadh le ceapairí ar scoil
Amárach tugaigí isteach milseáin

Ach cad faoi obair bhaile?
Uair a chloig nó dhó?
Ná bíodh aon imní oraibh
Tá deireadh leis go deo

Mo Mháthair

Cé éiríonn ar maidín

Is mise im luí

Ag lasadh na tine

Is ag glanadh an tí?

Cé thagann don leaba

Ag rá liom éirí? -

— Mo mháthair.

Cé chuireann an bricfeasta

Chugam ar an mbord?

Cé a fhaigheann dom mo mhála

Mo leabhair is mo lón?

Nuair a bhímse ag imeacht

Cé a thugann dom póg? -

— Mo mháthair.

Cé a chuireann romham fáilte

Nuair a thagaim isteach?

Cé a thógann mo mhála,

Mo hata is mo bhrat?

Is cé a bhíonn go sásta

Nuair a bhímse go maith? -

— Mo mháthair.

Cé a bhíonn ar a cosa

I gcaitheamh an lae?

Cé a thugann ón tobar

An t-uisce don tae?

Cé a dhéanann an obair

Dár muintir go léir? -

— Mo mháthair.